

LÄÄKÄRIN SOSIAALINEN VASTUU
PHYSICIANS FOR SOCIAL RESPONSIBILITY

TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2025

ESITYS SYYSKOKOUKSELLE 16. MARRASKUUTA 2024

Kuva: Ari Rämö

TOIMINTA 2025	2
JOHDANTO	2
TOIMINTA 2025	3
Laadukkaiden terveyspalveluiden kehittäminen ja terveyserojen kaventaminen kestävästi ja pysyvästi.	3
Ihmisen ja ekosysteemien terveyttä edistävien ja turvallisten elinympäristöjen rakentaminen.	4
Kestävän ja hyvinvoivan tulevaisuuden vision ja toivon ylläpitäminen.	5
Lääkäreiden, hammas- ja eläinlääkäreiden sekä opiskelijoiden ensisijaiseksi vaikuttamisen ja vapaaehtoistyön kanavaksi kasvaminen.	6
ORGANISAATIO JA HALLINTO	7
Jäsenet ja sääntömääräiset yhdistyskokoukset	7
Hallitus ja työvaliokunta	7
Toimisto	8
Liite 1. Hankkeet	9
Kehitysyhteistyöhankkeet	9
Ihmisoikeusperustainen yhteisöllisen mielenterveyshoidon vahvistaminen Somalimaassa	9
Alueellisten mielenterveyspalveluiden mallin vahvistaminen ja laajentaminen Nepalissa	9
Terveyspoliittiset hankkeet	11
Paperittomien terveys -hanke (PapeTe)	11
Ilmasto- ja ympäristöhankkeet	12

TOIMINTA 2025

JOHDANTO

Vuonna 2025 Lääkäriin sosiaalinen vastuu (LSV) tähtää työssään kestäväan ja tasa-arvoiseen terveyden edistämiseen niin kotimaassa kuin kansainvälisesti. Keskeiset strategiset tavoitteemme ovat laadukkaiden terveyspalvelujen kehittäminen ja terveyserojen kaventaminen pysyvästi, oikeudenmukainen pääsy terveyspalveluihin, yhteiskunnan rauhan ja ekosysteemien terveyden tukeminen sekä järjestön toimintakyvyn ja vaikuttavuuden vahvistaminen.

LSV:n toiminnassa vuonna 2025 korostuvat erityisesti Beninin, Kenian, Nepalín ja Somalian kehitysyhteistyöhankkeet yhteistyössä paikallisten kumppaneiden kanssa. Työtä rahoitetaan ulkoministeriön valtionavustuksilla ja LSV keräysvaroilla. Lisäksi LSV jatkaa paperittomien oikeuksia ja terveyttä edistävää työtä Suomessa, missä tavoitteena on tukea kohderyhmän pääsyä terveyspalveluiden piiriin neuvonnan, ryhmäterveysneuvonnan sekä sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten ja opiskelijoiden koulutuksen kautta. LSV edistää rauhantyötä sekä Suomessa että kansainvälisesti, lisäämällä tietoisuutta ydinaseiden vaikutuksista ja kannustamalla nuoria osallistumaan aktiivisesti rauhanliikkeeseen. Rauhantyötä tehdään tiiviissä yhteistyössä suomalaisten rauhanjärjestöjen kanssa, erityisesti ICAN-verkoston kautta. Ilmastolääkäreiden tavoitteena on nostaa ilmasto- ja ympäristöasioita esille järjestämällä seminaari Public Health -kongressin yhteydessä, toteuttamalla säännöllisiä etäopintopiirejä ja Elämänjalotus-ryhmiä sekä tarjoamalla ilmastokoulutusta. Lisäksi he jatkavat vaikuttamistyötä tapaamalla päättäjiä ja tuottamalla ilmastoaiheista materiaalia.

Vuosi 2025 on myös järjestömme strategiakauden 2021-2025 päätösvuosi, jonka aikana valmistaudumme päivittämään strategiamme tuleville vuosille. Keskeisenä tavoitteena on jatkaa pitkäjänteistä kehitystä kohti kestäväa tulevaisuutta ja tukea organisaation ja vapaaehtoistyön kasvua ja innostavuutta. Lääkäripäivillä 2025 LSV esittelee toimintaansa suomalaisille lääkäreille ja opiskelijoille laajasti, pyrkien lisäämään tunnettuuttaan, jäsenmääräänsä sekä vahvistamaan viestintää terveyspolitiikan ja ympäristön teemoissa.

Viestintää kehitetään suunnitelmallisemmaksi ja strategisemmaksi luomalla viestintästrategia, jonka avulla LSV tavoittaa ja sitouttaa jäsenistöään sekä lisää vaikuttavuuttaan. Samalla uudistamme verkkosivumme ajanmukaisiksi ja saavutettaviksi sekä kehitämme viestintäprosessiamme erityisesti sähköisten kanavien kautta.

Tämän toimintasuunnitelman mukaisesti vuosi 2025 tulee olemaan LSV kehityksen ja yhteiskunnallisen vaikuttamisen vuosi, jolloin toimimme laaja-alaisesti terveyden ja tasa-arvon edistämiseksi sekä kotimaassa että kansainvälisesti.

TOIMINTA 2025

Laadukkaiden terveyspalveluiden kehittäminen ja terveyserojen kaventaminen kestävästi ja pysyvästi.

Nostamme esille keskeisiä puutteita terveyspalvelujen saatavuudessa, tarkoituksenmukaisuudessa ja kestävyudessa sekä kehitämme näiden ratkaisemiseksi malleja, jotka ovat pysyvästi integroitavissa yhteiskunnan järjestelmiin kotimaassa ja ohjelmamaissamme.

Vuonna 2025 LSV:n jatkaa kehitysyhteistyötä Beninissä, Keniassa, Nepalissa ja Somaliassa viidessä eri hankkeessa. LSV:n kehitysyhteistyö on hankemuotoista ja sitä tuetaan ulkoministeriön hallinnoimalla valtionavustuksella ja LSV:n keräysvaroin. Vuonna 2023 nelivuotiset mielenterveyshankkeet Nepalissa ja Somaliassa aloittavat kolmannen toimintavuotensa. Keniaan, Beniniin ja Nepalin erityislapsihankkeseen on varmistunut nelivuotinen jatkorahoitus, vuosi 2025 on jatkohankkeiden ensimmäinen toimintavuosi. LSV:n kehitysyhteistyöhankkeita toteutetaan kohdemaissa kuuden (6) paikallisen kumppanin kanssa ja Suomessa hankeryhmissä toimivien vapaaehtoisten ja LSV:n toimiston toimesta.

Paperittomien oikeuksia ja terveyttä edistävä työ jatkuu vuonna 2025. Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksen (STEA) rahoittamassa hankkeessa hankkeessa. Global Clinicin työtä tuetaan kehitetyn rahoitusmekanismilla kautta keräysvaroja LSV:n taseesta käyttäen. LSV ry edistää paperittomien terveyttä ja terveydenhuollon palveluiden piiriin pääsemistä kohtaamalla paperittomia, kouluttamalla sosiaali- ja terveydenhuollon opiskelijoita ja ammattilaisia sekä ylläpitämällä neuvontapuhelinpalvelua em. kohderyhmille. Ryhmäterveysneuvontoja järjestetään useiden eri yhteistyökumppanien kanssa erilaisille paperittomista koostuville ryhmille. Luentoja tarjotaan sosiaali- ja terveysalan oppilaitoksille, hyvinvointialueille ja terveydenhuollon yksiköille, kolmannen sektorin työntekijöille ja vapaaehtoisille, ml. ammattiliitot, sekä seurakunnille. Neuvontapuhelimeen vastataan arkisin klo 9-15. Neuvontanumeron markkinointiin panostetaan mm. alan lehdissä ja sosiaalisessa mediassa. PapeTe hankkeessa kehitetään kansallista ja kansainvälistä verkostotyötä terveysnäkökulman levittämiseksi sekä ajankohtaisen tilannetietoisuuden ylläpitämiseksi ilmiöstä laajemmin. Tarkemmat kuvaukset LSV:n hanketoiminnasta vuonna 2025 liitteessä 1.

LSV vaikuttaa aktiivisesti päättäjiin ja virkamiehiin terveyspalveluiden saatavuuden puutteiden ratkaisemiseksi. Mahdollisuuksien mukaan LSV tarjoaa ratkaisumalleja ja koulutuksia aiheesta. Kehitämme vaikuttamistyötä ja keinoja tukea vapaaehtoisia ottamaan kantaa epäkohtiin lääkärin näkökulmasta.

PapeTe -hankkeessa vaikutetaan sekä kansalliseen että alueelliseen keskusteluun keväällä 2025 eduskunnan käsittelyyn tulevaan hallituksen lakialoitteen, jonka tavoitteena on rajoittaa paperittomien oikeuksia vain kiireelliseen hoitoon muutamia. Mikäli laki hyväksyttäisiin, kohdistamme vaikuttamistoimet hyvinvointialueisiin, jotka voivat tehdä palveluvalikoimansa suhteen itsenäisiä päätöksiä mahdollisesta muutoksesta riippumatta.

Vuoden aikana LSV valmistautuu alkuvuodesta 2026 avautuvaan ulkoministeriön hanketukihakuun. LSV hakee rahoitusta Paperittomien terveystyöhön vuodelle 2026. LSV kehittää yhteisiä toimintatapoja rahoitushakuihin sekä vapaaehtoisten osallistumiseen päätöksentekoon.

Lääkäripäiville 2025 järjestetään kurssi päihdeongelmien aiheuttamista haasteista hoidolle, ja palautetta sekä vapaaehtoisten ideoita hyödyntäen suunnitellaan samasta tai muusta terveyseroja koskevasta teemasta kurssiehdotusta vuodelle 2026.

Ihmisen ja ekosysteemien terveyttä edistävien ja turvallisten elinympäristöjen rakentaminen.

Edistämme demokratiaa, maailmanrauhaa, yhteiskuntarauhaa, syrjimättömyyttä, väkivallan ja konfliktien ehkäisyä, ydinaseettomuutta ja etsimme ratkaisuja ympäristökriisiin. Osallistumme yhteiskunnan ekologiseen jälleenrakennukseen eli siirtymään kohti kokonaisvaltaisesti kestävää, luonnon monimuotoisuutta ylläpitävää ja kiertotalouteen perustuvaa elämäntapaa.

LSV pyrkii vahvistamaan rauhantyötä Suomessa ja kansainvälisesti, levittämään tietoa ydinaseiden vaikutuksista sekä tukemaan nuorten aktiivista osallistumista rauhanliikkeen toimintaan. Rauhantyö jatkuu yhteistyössä muiden suomalaisten rauhanjärjestöjen kanssa, erityisesti ICAN-verkoston kautta. Yksi keskeinen osa toimintaa on Nuclear Cafe-tilaisuuksien tukeminen, joiden tarkoituksena on lisätä tietoisuutta ydinaseiden vaikutuksista ja herättää keskustelua ydinaseiden vastustamisesta. Vuoden aikana järjestetään 4–5 Nuclear Cafe tilaisuutta, joita mainostetaan aktiivisesti sosiaalisen median kanavilla ja LSV:n verkkosivuilla, jotta tavoitetaan mahdollisimman laaja yleisö. Tilaisuuksien toivotaan houkuttelevan monenlaisia osallistujia, aina asiantuntijoista opiskelijoihin ja rauhanasioista kiinnostuneisiin kansalaisiin.

LSV käy vuoropuhelua poliittisten päättäjien kanssa tapaamalla kansanedustajia ja ulkoministeriön asevalvontayksikön edustajia. Näiden tapaamisten avulla pyritään vaikuttamaan kansalliseen päätöksentekoon ja edistämään ydinaseiden vastaista agendaa Suomessa.

Gazan ja Lähi-idän tilanne on esillä LSV:n toiminnassa vuonna 2025, ja erityisesti huomioidaan hyökkäykset terveydenhuoltoon kohtaan kriisialueilla. Sosiaalisen median kautta tiedotetaan aiheesta ja pidetään opintopiireissä keskusteluja. Lisäksi järjestö tekee yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa, mikä voi tarkoittaa esimerkiksi vetoomusten allekirjoittamista, mielenosoitusten mainontaa tai muiden tapahtumien tukemista.

Tulevaisuuden tavoitteisiin kuuluu Lääkäripäivien 2026 suunnittelu, jossa rauhanteema pyritään tuomaan näkyvämmiin esille. Tämä tarjoaa LSV:lle mahdollisuuden tuoda esiin ydinaseiden terveysvaikutuksia sekä laajempia rauhantyön kysymyksiä lääkäriyleisön keskuudessa.

Kansainvälisellä tasolla LSV jatkaa aktiivisuuttaan IPPNW (International Physicians for the Prevention of Nuclear War) kautta, missä pitkäaikainen rauhanaktiivi Kati Juva jatkaa rooliaan järjestön yhteispuheenjohtajana. Suomesta lähtee delegaatio IPPNW maailmankongressiin Nagasakiin vuonna 2025, ja LSV pyrkii tukemaan nuorten ja opiskelijoiden osallistumista tarjoamalla pientä matka-apurahaa.

Ilmastolääkärit suunnittelevat Helsingissä marraskuussa 2025 järjestettävän Euroopan laajuisen Public Health -kongressin yhteyteen oheistapahtumana seminaaria ilmasto- ja ympäristöaiheista. Planetaarisen terveyden etäopintopiirejä pidetään kolmen viikon välein ja aloitetaan muutamia Elämänjalotus-ryhmiä. Ilmastolääkärit järjestävät muutaman tempauksen, jossa kirjoittavat planetaarisia reseptejä ja nostavat ilmasto ja ympäristö tietoutta. Lisäksi tarjotaan koulutuksia ilmasto- ja ympäristöaiheista tilauksesta. Ilmastolääkärit jatkavat ilmastoaiheista vaikuttamistyötä tapaamalla päättäjiä ja kirjoittamalla aiheesta tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan. Ympäristötyöhön on haettu rahoitusta Maj ja Tor Nesslingin säätiöltä, rahoituspäätökset tulevat vuoden 2024 lopussa, tarkempi hankekuvaus liitteessä 1.

Kestävän ja hyvinvoivan tulevaisuuden vision ja toivon ylläpitäminen.

Vahvistamme yhteistyökumppaneidemme ja vapaaehtoistemme osaamista ja vaikuttamiskapasiteettia, toimimme osallistavin keinoin ja jaamme näyttöön perustuvaa tietoa toimenpiteiden vaikuttavuudesta.

Vuonna 2025 LSV edelleen kehittää viestintää strategisemmaksi ja viestii aktiivisesti työn tuloksista. LSV:n vapaaehtoiset tuottavat viestinnän materiaaleja ja heidän osaamistaan viestijöinä kehitetään.

LSV:n viestinnän kanavia ovat verkkosivut, jäsenlehti, uutiskirje ja sosiaalisen median kanavat, joista aktiivisessa käytössä ovat Facebook ja Instagram. LSV viestii aktiivisesti näissä kanavissa toiminnastaan ja sen tuloksista. Jäsenlehti ilmestyy kaksi kertaa vuodessa ja uutiskirje neljästi vuodessa. Verkkosivuja päivitetään tarpeen mukaan ja sosiaalisen median kanavilla julkaistaan sisältöä säännöllisesti.

Vuonna 2025 viestintää kehitetään strategisemmaksi laatimalla järjestölle viestintästrategia, jossa linjataan viestinnän tavoitteet, kohderyhmät, keinot, ydinviestit ja mittarit. Viestintästrategian rinnalle laaditaan kriisiviestintäsuunnitelma. Viestinnän tarkoituksena on tukea LSV:n strategian toteuttamista, joten viestintästrategia päivitetään LSV:n syyskokouksen hyväksytyä uuden strategian.

LSV:n verkkosivuja uudistetaan, jotta niistä saadaan ajanmukaiset, saavutettavat ja tarkoituksenmukaiset. Viestintää verkkosivuilla ja sosiaalisen median kanavissa seurataan systemaattisesti analytiikan avulla, ja tämän tiedon pohjalta viestintää parannetaan.

Viestinnän työtapoja kehitetään, vapaaehtoisille luodaan käytännön viestintäohjeistusta ja -perehdytystä ja heidän viestintätöitään tuetaan.

Vuonna 2025 PapeTe-hankeen uutena tavoitteena on oikean tiedon välittäminen suurelle yleisölle; sekä LSV:n omissa kanavissa että tiedotusvälineissä laajemmin. Tavoitteeseen liittyy kiinteästi tiivis yhteistyö median kanssa; tulemme avaamaan verkkosivuillemme tieto- ja materiaalipankin, josta toimittajat saavat helposti ajankohtaista ja paikkansapitävää tietoa sekä mahdollisten haastateltavien yhteystiedot.

LSV jatkaa työtään eri verkostoissa. Kestävään lääkepolitiikkaan panostetaan aikaisempaan tapaan osallistumalla kansainvälisen Health Action International (HAI) -verkoston toimintaan. Lisäksi yhteistyö jatkuu Platform for International Cooperation on

Undocumented Migrants, PICUM, kanssa. Suomessa LSV osallistuu paperittomien terveyttä koskevaan työryhmätyöskentelyyn ja seksuaalioikeusverkoston toimintaan. LSV on Fingon jäsen ja yhteistyö Fingon ja muiden suomalaisten kehitysyhteistyötoimijoiden kanssa jatkuu. Fingo on suomalaisen kehitysyhteistyön, kestävän kehityksen ja globaalien kansalaisyhteistyötoimien parissa toimivan kansalaisjärjestön kattojärjestö ja globaalien kehityksen asiantuntija. LSV:llä on edustus Lääkäriliiton Kansainvälisen terveyden neuvottelukunnassa (KATENE). Kansainvälisen terveyden neuvottelukunnan tehtävänä on edistää terveysalan kehitysyhteistyötä, alan koulutuksen järjestämistä lääkäreille ja lääkärin hakeutumista kansainvälisiin terveysalan tehtäviin. Se toimii myös liittojen asiantuntijaryhmänä kansainväliseen terveyteen ja terveydenhuollon kestäväyyteen liittyvissä kysymyksissä. LSV on Suomalainen Lääkäriseura Duodecimin jäsen ja LSV:llä on oma lista edustajista valtuuskunnan vaaleissa tammikuussa 2025.

Lääkäreiden, hammas- ja eläinlääkäreiden sekä opiskelijoiden ensisijaiseksi vaikuttamisen ja vapaaehtoistyön kanavaksi kasvaminen.

Olemme tunnettu ja arvostettu asiantuntijoiden oma järjestö, jota on helppo lähestyä myös uusien toimintaideoiden kanssa.

Vuosi 2025 on viimeinen vuosi kuluvalle strategiakaudella 2021-2025. Vuonna 2025 LSV määrittää organisaation tulevaisuuden suunnan, keinot ja pitkän aikavälin tavoitteet, ja tuo **syyskokoukseen 2025 uuden strategian jäsenistön hyväksyttäväksi.**

Jotta voimme tarjota innostavaa ja sujuvaa vapaaehtoistyötä LSV:ssä, **vuonna 2025 kehitetään vapaaehtoisten perehdytystä, vastaanottoa, viestintää, palkitsemista ja koulutusta systemaattisemmaksi.** Suunnitelmissa on luoda LSV:lle sisäinen prosessi, jonka avulla saamme vapaaehtoisten perehdytykseen ja yhdessä työskentelyyn järjestelmällisyyttä, tehokkuutta ja selkeyttä. Tavoitteena on järjestelmä, jossa voisi hyödyntää tehokkaammin vapaaehtoisten osaamista ja samalla lisätä heidän motivaatiotaan ja eri tehtävien mielekkyyttä LSV:ssä. Kehittämishankkeilla tavoitellaan myös sitä, että LSV:n toiminnasta kiinnostuneet vapaaehtoiset pysyisivät vapaaehtoisina, koska kokevat järjestelyt sujuviksi ja toiminnan olevan vaikuttavaa.

LSV osallistuu Lääkäripäiville 2025 omalla messuosastollaan, jossa jaetaan tietoa LSV:stä ja mahdollisuudesta osallistua toimintaan. LSV:n panostus näille Lääkäripäiville on mittava, sillä siellä toteutetaan myös ns. kaulanauhanäkyvyys, jossa jokaiselle Lääkäripäivien osallistujalle jaetaan avainkaulanauha LSV:n logolla. Tällä odotetaan saatavan huomattava määrä uusia kävijöitä LSV:n messuosastolle, jolloin heille voi kertoa LSV:n toiminnasta, pyytää jäseneksi ja vapaaehtoiseksi sekä uutiskirjeen tilaajaksi ja someseuraajaksi. Tavoitteena on kasvattaa LSV:n tunnettuutta, lisätä jäseniä ja viestiä tehokkaasti LSV:n toiminnasta suomalaisille lääkäreille.

Vapaaehtoistyö jatkuu LSV:n kehitysyhteistyö- ja terveystieteellisissä hankkeissa, sekä rauhanteemoissa ja ilmasto- ja ympäristötyössä. Kehitetään edelleen uusia vapaaehtoistyön malleja. PapeTe-hanke rekrytoi mukaan uusia vapaaehtoisia, tukee heidän osallisuuttaan ja perehdyttää heitä hankkeen toimintaan. Vapaaehtoisten tehtävinä voi olla esim. ryhmäterveysneuvonnan vetäminen paperittomille ihmisille, koulutuksen järjestäminen paperittomien terveydenhuollosta tai tekstin tuottaminen LSV:n kanaviin.

Vuonna 2025 LSV siirtää jäsenrekisterin ylläpidon ja jäsenmaksujen laskutuksen ostopalvelusta omaan hallintaan. Tavoitteena on tehostaa jäsenten tavoittamista ja viestintää sähköisesti. Tämä siirto mahdollistaa sen, että LSV voi viestiä jäsenille entistä joustavammin ja nopeammin, sähköisten kanavien kautta, kuten sähköpostilla ja muilla digitaalisilla alustoilla, perinteisten kirjeiden lisäksi. Muutos parantaa tiedonkulkua, vähentää viestinnän kustannuksia pitkällä aikavälillä ja varmistaa, että jäsenet saavat ajantasaiset tiedot ja laskutukset sujuvammin.

ORGANISAATIO JA HALLINTO

Jäsenet ja sääntömääräiset yhdistyskokoukset

Yhdistyksen jäsenenä voi olla lääkärit, eläinlääkärit, hammaslääkärit ja näiden alojen opiskelijat. Lokakuussa 2024 **yhdistyksellä on 1059 jäsentä. Jäsenmäärää pyritään nostamaan vuoden 2025 aikana.** Yhdistys perii jäseniltään syyskokouksen määräämää jäsenmaksua.

LSV:llä on **kaksi sääntömääräistä kokousta:** syyskokous ja kevätkokous. Niistä tiedotetaan koko jäsenistölle sääntöjen määräämässä ajassa LSV:n eri viestintäkanavia pitkin. Kokousten yhteydessä järjestetään jäsenistöä ja potentiaalisia jäseniä kiinnostavaa ohjelmaa, esimerkiksi ajankohtaisia luentoja tai koulutuksia. Lisäksi järjestetään yhteisiä illanviettoja kokouspäivän päätteeksi, jotta jäsenet, vapaaehtoiset, toimisto, hallitus ja kaikki muut sidosryhmät voivat viettää myös vapaamuotoisemmin aikaa keskenään ja verkostoitua. Tästä on saatu hyviä kokemuksia aiemmilta vuosilta.

Hallitus ja työvaliokunta

LSV:n **hallituksessa** on sääntöjen mukaan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja 6-10 varsinaista jäsentä sekä kaksi varajäsentä. Vähintään yhden varsinaisen jäsenen on oltava opiskelijajäsen. Lisäksi säännöt määräävät, että hallitukseen valittujen henkilöiden toimikausi on kaksi vuotta niin, että puolet hallituksesta vaihtuu vuosittain. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja vaihtuvat vuorovuosittain. Hallitus kokousta vähintään kahdeksan kertaa vuodessa.

Työvaliokuntaan kuuluu järjestön puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, toiminnanjohtaja sekä yksi muu hallituksen jäsen. Työvaliokunnan toimintaa ohjaa järjestön hallinto-ohjesääntö. Työvaliokunta työskentelee pääasiassa sähköisesti, valmistellen mm. järjestön rahoitusta sekä henkilöstöä koskevia asioita hallitukselle. Työvaliokunta kokoontuu käsittelyihin tarpeen mukaan.

Toimisto

LSV toimii Globaalikeskuksen tiloissa Siltasaarenkatu 4:ssä Helsingin Hakaniemessä, jossa yhdistyksellä on vuokralla kaksi työhuonetta, joissa on viisi työpistettä. Kokoukset jaetaan muiden järjestöjen kanssa. Vuonna 2025 LSV:ssä työskentelee toiminnanjohtaja, talouspäällikkö, kaksi kehitysyhteistyön ohjelmapäällikköä, viestintäkoordinaattori, paperittomien terveyden asiantuntija ja hankekoordinaattori sekä järjestökoordinaattori. Nesslingin rahoituksen varmistuttua hankkeeseen palkataan työntekijä.

Liite 1. Hankkeet

Kehitysyhteistyöhankkeet

Ihmisoikeusperustainen yhteisöllisen mielenterveyshoidon vahvistaminen Somalimaassa

Somalimaassa toimivalle mielenterveyshankkeelle myönnettiin jatkorahoitus vuosille 2023-2026. Hankkeen pääpaino on: 1) yhteisöperustaisissa mielenterveyspalveluissa, 2) tietoisuuden lisäämisessä ja stigman vähentämisessä, 3) paikallishallinnon kapasiteetin kasvattamisessa palveluiden suunnittelussa ja koordinoinnissa. Hankkeen keskiössä ovat ihmisoikeusperustaisuus sekä tyttöjen ja naisten oikeuksien edistäminen. Vuonna 2025 LSV:n vapaaehtoiset jatkavat säännöllisiä etätapaamisia psykososiaaliseen keskukseseen palkatun lääkärin ja sosiaali- ja yhteistyöntekijöiden kanssa työn kehittämiseksi. Hankkeen paikallinen yhteistyökumppani on GAVO, jolla on yli 20 vuoden kokemus mielenterveystyöstä Somalimaassa. Hankkeen asiantuntijoina toimii moniammatillinen ryhmä, jossa on taustaltaan muun muassa psykiatreja ja psykiatrisen sairaanhoidon opettaja ja terveydenhoitaja. Vuonna 2025 hankkeeseen tehdään väliarviointi.

Alueellisten mielenterveyspalveluiden mallin vahvistaminen ja laajentaminen Nepalissa

Hankkeella on ulkoministeriön rahoitus vuosille 2023-2026. Hankkeessa vahvistetaan ja laajennetaan alueellisia ja yhteisöissä tapahtuvia mielenterveyspalvelumalleja. Hankkeen tavoitteena on, että Sindhulin ja Okhaldungan alueilla asuvalla väestöllä on keinoja edistää mielenterveyttä ja pääsy tehokkaaseen mielenterveysongelmien hoitoon heitä lähellä sijaitsevissa julkisissa terveydenhuoltopalveluissa. Hankkeen spesifejä tavoitteita ovat 1) väestön mielenterveystietoisuuden lisääminen ja mielenterveyskuntoutujiin kohdistuvan häpeäleiman vähentäminen, 2) mielenterveysongelmien tunnistamisen ja hoidon kehittäminen julkisessa terveydenhuollossa ja 3) mielenterveyskuntoutujien ja koko yhteisön osallistaminen toimimaan mielenterveyden edistämiseksi ja palvelujen saatavuuden parantamiseksi. Hankkeessa painotetaan perusterveydenhuollon yhteisötason palvelujen vahvistamista Maailman terveysjärjestö (WHO) Special Initiative for Mental Health ja Nepaliläisen uuden mielenterveysstrategian (2020) suositusten mukaisesti.

Hankkeen kumppani, Transcultural Psychosocial Organization Nepal (TPO Nepal), on yksi Nepaliläisen johtavista psykososiaalisista järjestöistä, joka perustettiin vuonna 2005. TPO:n tavoitteena on edistää konfliktien ja muiden haavoittuvien yhteisöjen lasten ja perheiden psykososiaalista hyvinvointia ja mielenterveyttä. Hankkeen asiantuntijoina toimii moniammatillinen vapaaehtoisen ryhmä, jossa on taustaltaan muun muassa terveydenhuollon ja yhteiskuntatieteiden ammattilaisia.

Mitigating Maternal and Neonatal Health Disparities through Health Promotion and InfectionControl in Benin – Community-based Approach

Hanke toteutetaan vuosina 2025-2028 yhdessä Kansalaisjärjestö Center for Reflection and Action for Integrated Development and Solidarity (CeRADIS) yhteisöterveyden saralla ja University of Abomey-Calavi, Research Unit in Applied Microbiology and Pharmacology of natural substances URMAPha kanssa mikrobiologian saralla. Äitien ja vastasyntyneiden sairastuvuus, kuolleisuus sekä terveyden eriarvoisuus ovat merkittäviä haasteita Beninissä, erityisesti syrjäisillä alueilla. Beninissä äitiyskuolleisuus on huomattavasti korkeampaa kuin maailmalla keskimäärin johtaen noin 2 500 äitiyskuolemaan vuodessa. Vastasyntyneiden osalta tilanne on yhtä huolestuttava, sillä vuosittain kirjataan yli 13 000 vastasyntyneen kuolemaa. Jopa 30% näistä kuolemista johtuu infektioista. Tällä

hankkeella edistetään ensisijaisesti raskaana olevien naisten, äitien ja vastasyntyneiden terveyttä Beninin syrjäisillä ja alipalveluilla alueilla vahvistamalla yhteisölähtöistä, olemassa oleviin resursseihin perustuvaa yhteisön terveystyöntekijöiden ja perinneparantajien hygieniakäytänteisiin ja infektioiden ehkäisyyn ja torjuntaan liittyvää kapasiteettia ja sen seurauksena raskaana olevien naisten ja äitien ja koko yhteisön valmiutta ottaa vastuu hygieniakäytänteistään, parantaa terveyttä tavoittelevaa käyttäytymistään ja näin ollen parantaa terveyssaavutuksiaan. Hankkeessa vahvistetaan myös kansalaisyhteiskunnan ja kansalaisjärjestöjen kykyä edistää yhteisöterveysaloitteiden paikallista rahoittamista, joka varmistaa kestävästi tuen yhteisöperustaisille hygieniakäytännöille sekä infektioiden ehkäisemisen ja hallitsemisen aloitteille. Lisäksi hanke edistää näyttöön perustuvaa hoitoa parantamalla tartuntatauti aiheuttajien havaitsemista ja kohdennettuja antibioottihoitokäytänteitä. Hankkeen toteutus pohjaa yhteisön sitouttamisen ja vastuullisuuden CEA-lähestymistapaan, jonka mukaisesti oikeudenhaltijat, muut sidosryhmät ja vastuunkantajat ovat tasavertaisia kumppaneita osallistuen hankkeen toteutukseen aina suunnittelusta evaluatioon.

Promoting and advancing sexual and reproductive health rights of women and girls with disabilities in Kenyan health services

Hanke toteutetaan vuosina 2025-2028 yhdessä kenialaisen Women Challenged to Challenged (WCC) -vammaisjärjestön. Hanke sijoittuu kolmeen Kenian maakuntaan: Baringoon, Nairobiin ja Siyaan. LSV tukee paikallista kumppania WCC:tä toteuttamaan monipuolisia toimenpiteitä, jotka kohdentuvat terveyspalvelujen parantamiseen, väkivallan ehkäisyyn, vaikuttamistyöhön ja koulutukseen sekä vammaisten naisten ja erityisesti vammaisten pakolaisnaisten oikeuksien edistämiseen. Hanke sisältää konkreettisia fyysistä esteettömyyttä lisääviä toimia terveyspalvelupisteissä kuten sairaaloissa, jotta terveydenhuolto olisi saavutettavaa. Hanke lisää tietoisuutta vammaisten naisten seksuaali- ja lisääntymisterveysoikeuksista ja vahvistaa paikallistoimijoita, kuten vammaisjärjestöjä, viranomaisia ja terveysalan ammattilaisia, näiden oikeuksien edistämiseksi ja toteuttamisessa. Hanke tukee seksuaali- ja sukupuolittuneen väkivallan ehkäisyä tarjoamalla tukea vammaisille naisille ja vahvistamalla viranomaisten tietoisuutta, tukemalla palvelupolkuja väkivaltaa kokeneille ja tiedottamalla näistä poluista.

Tavoitteena on luoda kestäviä ja pitkäaikaisia muutoksia vammaisten naisten elämään ja terveyteen. Kumppanuusjärjestön kapasiteettia vahvistetaan ihmisoikeusperusteisessa vaikuttamistyössä, jota he tekevät viranomaisten ja päättäjien keskuudessa nykyisen lainsäädännön parantamiseksi, sekä lisätäkseen tietoisuutta vammaisten naisten oikeuksista ja tarpeista. Hankkeessa pyritään varmistamaan, että vammaiset naiset voivat osallistua täysivaltaisesti yhteiskunnan eri osa-alueille ja että heillä on tasavertaiset mahdollisuudet saada laadukkaita terveyspalveluita ja hoitoa. Tämä edellyttää sitoutumista ihmisoikeuksien ja tasa-arvon edistämiseen kaikilla tasoilla.

Hankkeen asiantuntijoina toimii moniammatillinen ryhmä, jossa on taustaltaan muun muassa naistentauteihin erikoistuvia lääkäreitä, terveydenhoitajia, lakimies ja muita terveydenhuollon ammattilaisia ja opiskelijoita.

Right-based Approach to Scaling up Opportunities for Health and Education for Children with Disabilities in Bara, Parsa and Rautahat Districts of Nepal

Hanke toteutetaan vuosina 2025-2028 yhdessä nepalilaisen kumppanin B. P. Eye Foundationin kanssa. Nepalissa aisti- ja monivammaiset lapset kohtaavat syrjintää, ja heidän mahdollisuutensa käydä koulua ja osallistua yhteiskunnan toimintaan ovat heikommalla kuin terveiden ikätovereidensa.

Lisäksi kuntoutuspalveluita on vähän tarjolla, ja vammaisten lasten opettamiseen kouluttautuneita opettajia on harvassa. Vaikka Nepalissa on jo jonkin verran lainsäädäntöä turvaamaan vammaisten oikeuksia, on sen täytäntöönpano kuitenkin vielä vaillinaista, joten oikeuksien turvaamiseksi tarvitaan myös kansalaisyhteiskunnan toimia. Projektin tavoitteena on parantaa 3-14-vuotiaiden aisti- ja monivammaisten lasten mahdollisuuksia koulunkäyntiin ja pääsyä terveydenhuoltoon Nepalissa Baran, Parsan ja Rautahatin piirikunnissa. Tarkoituksena on parantaa terveydenhuollon saavutettavuutta sekä tarjota lääketieteellistä hoitoa, tarvittavia apuvälineitä, kuntoutusta ja elämän perustaitojen opetusta ennen koulunkäynnin aloittamista, mahdollistaa vammaisten lasten osallistuminen koulunkäyntiin, ja rohkaista heitä osallistumaan täysipainoisesti yhteiskunnan toimintaan. Samalla koulutetaan opetushenkilökuntaa ja varustellaan kouluja vammaisten lasten erityistarpeet huomioiden. Lisäksi tavoitteena on lisätä yhteisöjen tietoisuutta vammaisten oikeuksista ja vammaisten lasten erityistarpeista sekä tarjolla olevista palveluista ja luoda yhteiskuntaan tukirakenteita kouluttamalla työntekijöitä ja vapaaehtoisia mahdollistamaan projektin toimintojen jatkuminen myös projektin päätyttyä. Yhteistyö projektin pääkumppanin B. P. Eye Foundationin, vammais- ja kansalaisjärjestöjen, paikallishallintojen, huoltajien, opettajien, oikeudenhaltijoiden ja koulutettujen vapaaehtoisten välillä mahdollistaa projektin jatkuvuuden ja mahdollisimman laajan vaikuttavuuden.

Terveyspoliittiset hankkeet

Paperittomien terveys -hanke (PapeTe)

LSV on hakenut STEA:lta jatkorahoitusta PapeTe-hankkeeseen Paperittomien henkilöiden terveyden ja hoitoon pääsyn edistämiseen. PapeTe-hanke on alkanut maaliskuussa 2017 ja jatkunut siitä saakka katkeamatta. Hankkeen tavoitteet vuodelle 2025 ovat:

1. Paperittomien terveystiedot ja -taidot terveyden edistämiseksi ovat parantuneet.
2. Taito kohdata paperittomia on parantunut ja tieto heidän oikeuksistaan sekä heille suunnatuista terveyspalveluista on lisääntynyt.
3. Paperittomilla on oikeus välttämättömiin terveyspalveluihin.
4. Verkostotyö kehittyy kansallisesti, pohjoismaissa sekä Euroopan laajuisesti. Yhä uusia toimijoita saadaan mukaan ja tietoa jaetaan alalla vaikuttavien kolmannen sektorin toimijoiden kesken.
5. Oikea tieto paperittomuudesta on suuren yleisön saatavilla.
6. Terveydenhuollon ammattilaisille ja opiskelijoille voidaan tarjota merkityksellistä vapaaehtoistyötä.

LSV ry edistää paperittomien terveyttä ja terveydenhuollon palveluiden piiriin pääsemistä kohtaamalla paperittomia, kouluttamalla sosiaali- ja terveydenhuollon opiskelijoita ja ammattilaisia sekä ylläpitämällä neuvontapuhelinpalvelua em. kohderyhmille. Ryhmäterveysneuvontoja järjestetään useiden eri yhteistyökumppanien kanssa erilaisille paperittomista koostuville ryhmille. Luentoja tarjotaan sosiaali- ja terveysalan oppilaitoksille, hyvinvointialueille ja terveydenhuollon yksiköille, kolmannen sektorin työntekijöille ja vapaaehtoisille, ml. ammattiliitot, sekä seurakunnille. Neuvontapuhelimeen vastataan arkisin klo 9-15. Neuvontanumeron markkinointiin panostetaan mm. alan lehdissä ja sosiaalisessa mediassa.

Kansallista ja kansainvälistä verkostotyötä kehitetään terveystietokulman levittämiseksi sekä ajankohtaisen tilannetietoisuuden ylläpitämiseksi ilmiöstä laajemmin. Vaikuttamistyön kautta pyritään varmistamaan ihmisoikeuksien toteutuminen terveydenhuollon kontekstissa. Ajankohtaisena asiana mainittakoon keväällä 2025 eduskunnan käsittelyyn mahdollisesti etenevä lakihanke, jonka tavoitteena on rajoittaa paperittomien oikeuksia vain kiireelliseen hoitoon muutamia poikkeuksia lukuunottamatta. Teemme aktiivista vaikuttamistyötä tämän tiimoilta sekä kansallisesti että alueellisesti. Mikäli laki hyväksyttäisiin, kohdistamme vaikuttamistoimet hyvinvointialueisiin, jotka voivat tehdä palveluvalikoimansa suhteen itsenäisiä päätöksiä mahdollisesta lakimuutoksesta riippumatta.

Hanke rekrytoi mukaan uusia vapaaehtoisia, tukee heidän osallisuuttaan ja perehdyttää heitä toimintaan. Vapaaehtoisten tehtävinä voi olla esim. ryhmäterveysneuvonnan vetäminen paperittomille ihmisille, koulutuksen järjestäminen paperittomien terveydenhuollosta tai tekstin tuottaminen LSV:n kanaviin. Hankkeen uutena tavoitteena on oikean tiedon välittäminen suurelle yleisölle, sekä LSV:n omissa kanavissa että tiedotusvälineissä laajemmin. Tavoitteeseen liittyy kiinteästi myös tiivis yhteistyö median kanssa; tulemme avaamaan verkkosivuillemme tieto- ja materiaalipankin, josta toimittajat saavat helposti ajankohtaista ja paikkansapitävää tietoa sekä mahdollisten haastateltavien yhteystiedot.

Hankkeen tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat Diakonissalaitos, Helsingin kaupunki, Pakolaisneuvonta, Suomen Punaisen Risti, Turvapaikanhakijoiden tuki ry, Sininauhasäätiö, Kide-säätiö, Global Clinic, Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä, THL ja Suomen Lääkäriliitto. Muita kumppaneita ovat verkostoihin kuuluvat tahot Suomessa ja ulkomailla.

Ilmasto- ja ympäristöhankkeet

Ilmastolääkärit kestävyysmurroksen puolesta

Lääkärin sosiaalinen vastuu ry on hakenut rahoitusta yksivuotiselle hankkeelle Tor ja Maj Nesslingin säätiöltä.

Ilmastolääkärit tarjoavat helposti omaksuttavaa tietoa planetaarisesta terveydestä ja konkreettista tukea kestävyysmurroksessa tarvittavien elämäntapamuutosten tekemiseen. Planetaarinen terveys tarkoittaa maapallon kantokyvyn rajoissa olevaa, hyvinvoivaa elämää: kasvispainotteista ravintoa, lihaksilla liikkumista, luonnonvarojen säästöä ja henkistä hyvinvointia. Hankkeessa järjestetään 1) koulutuksia sote-alan ammattilaisille ja suurelle yleisölle, 2) planetaarisen terveyden vastaanottoja ja 3) kestävään elämäntapaan siirtymisen tukiryhmiä. Näiden tuloksena vähintään 1000 ihmistä saa vuoden aikana tarvitsemaansa tietoa ja tukea ja omaksuu kestävä elämäntavan. Hanke yhdistää konkreettisesti ihmisten terveyden edistämisen ekokriisin ratkaisuihin ja lisää näin suuren yleisön ja päättäjien muutosvalmiutta kestävyysmurroksessa.

Hankkeen lopullisena tavoitteena on, että toiminnassa kohdatut ihmiset kokevat saaneensa tietoa ja tukea, ja että he pystyvät toiminnan ansiosta aidosti muuttamaan elämäntapojaan ekologisiksi pysyvällä tavalla, kokien samalla merkityksellisyyden ja yhteisöllisyyden lisääntymistä elämässään. Ihmisten saataville tuodaan riittävää ja olennaista tietoa kestävyysmurroksesta ja kestävästä elämäntavoista, sekä tarvittavaa tukea muutosten tekemiseen. Vuoden 2025 aikana vähintään 1000 ihmistä saa riittävästi tietoa ja tukea kestävä elämäntavan omaksumiseen joko koulutuksen, planetaarisen vastaanoton ja reseptin tai tukiryhmän kautta. Tavoitteena on, että lääkärit voivat käyttää osaamistaan ihmiskunnan kohtalonkysymysten ratkomisessa konkreettisissa kohtaamisissa parhaan taitonsa mukaan. Hankkeella pyritään siihen, että yhä useampi sote-ammattilainen näkisi mahdollisuutensa vaikuttaa elämäntapamuutoksissa ja haluaisi liittyä jatkamaan toimintaa. Tavoitteena on luoda ja tukea aktiivista kansalaistoimintaa kestävyysmurroksen vauhdittamiseksi ja lisätä aktiivisten vapaaehtoisten määrää: vuoden aikana tavoitellaan vapaaehtoistoimijoiden määrän kasvua nykyisestä n. 20 aktiivista 40:een.